

Lehdistötiedote

Luxemburg, 23. helmikuuta 2021

On tehtävä enemmän työtä, jotta kaikki eurooppalaiset oppivat digitaaliset perustaidot

Tämän päivän maailmassa digitaaliset taidot ovat yhä tärkeämpiä. EU:ssa aikuisten digitaalista perusosaamista on kuitenkin viime vuosina onnistuttu parantamaan vain vähän. Komissio on antanut jäsenvaltioille ohjeistusta ja tukea, mutta sellaisia EU:n rahoittamia hankkeita, joissa olisi keskitytty aikuisten perustason digitaaliseen lukutaitoon, on ollut suhteellisen vähän. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on katsauksessaan selvittänyt, mitä EU on tähän mennessä tehnyt aikuisten digitaalisten taitojen lisäämiseksi ja mitkä ovat suunnitelmat kaudelle 2021–2027.

Vuonna 2019 yli 75 miljoonalla työkäisellä eurooppalaisella aikuisella ei ollut edes perustason digitaalisia taitoja. Tämä koski erityisesti ikääntyneitä, heikosti koulutettuja ja työttömiä. Samaan aikaan yli 90 prosentissa työpaikoista edellytetään vähintään digitaalisia perustaitoja.

"Covid-19-pandemia on tuonut entistä korostetummin esiin, kuinka tärkeitä digitaaliset perustaidot ovat kansalaisille", sanoo katsauksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Iliana Ivanova. "Olemme panneet merkille, että aikuiset, joiden digitaalinen osaaminen on korkeatasoisempaa, löytävät helpommin työtä ja he myös ansaitsevat paremmin kuin matalamman taitotason aikuiset. Katsauksestamme käy ilmi, että EU on jo pitkään tiedostanut kaikkien kansalaisten digitaalisten perustaitojen tärkeyden, mutta työtä riittää runsaasti jatkossakin. Nyt on ihanteellinen aika nostaa tämä kysymys esiin, ja toivonkin, että keskeiset sidosryhmämme pitävät katsausta hyödyllisenä valmistellessaan uutta, alkavaa ohjelmakautta 2021–2027."

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan. Digitaalinen kahtiajako niihin aikuisiin, joilla on digitaaliset perustaidot, ja niihin, joilla niitä ei ole, vaihtelee kuitenkin huomattavasti jäsenvaltioiden välillä. Komission käyttämien indikaattoreiden mukaan digitaalisen perusosaamisen taso jäsenvaltioissa ei ole parantunut merkittävästi viime vuosina.

Komissio on vuodesta 2015 lähtien toteuttanut useita toimenpiteitä kansalaisten digitaalisten taitojen parantamiseksi. Yksi näistä on aloite, joka liittyy digitaalitaitoja ja työpaikkoja edistävään koalitioon (*Digital Skills and Jobs Coalition*). Niinpä tämän aloitteen yhteydessä toteutetut kansalliset hankkeet tarjosivat vuosina 2016–2018 lähes 11 miljoonalle eurooppalaiselle – kaikissa ikäryhmissä – mahdollisuuden parantaa digitaalista lukutaitoaan. Noin puolet osallistujista oli

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsauksen keskeiset tiedot. Katsaus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

kuitenkin perus- ja keskiasteen oppilaita, eikä ole olemassa lukuja siitä, miten toteutetut toimet viime kädessä edistivät aloitteen tavoitteita.

Toimet, jotka liittyvät erityisesti aikuisten digitaalisiin perustaitoihin, ovat yleensä osa laajempia aloitteita. Tämän vuoksi on yleensä mahdotonta määrittää pelkästään näihin toimiin käytettyjen EU:n varojen kokonaismäärää. Käytettävien tietojen perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että aikuisten digitaalisten taitojen parantamiseen kohdistetaan suhteellisen vähän varoja: esimerkiksi hankkeisiin, joissa nimenomaisesti keskityttiin digitaalisen koulutuksen tarjoamiseen jäsenvaltioissa, käytettiin vain noin kaksi prosenttia Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kokonaisrahoituksesta kaudella 2014–2020. Näin siitä huolimatta, että kyseessä oli ESR:n painopisteala.

Kauden 2021–2027 osalta komissio on ensimmäistä kertaa asettanut erityistavoitteen, jonka mukaan digitaaliset perustaidot omaavien kansalaisten osuus nostetaan vuonna 2019 toteutuneesta 56 prosentista vuoden 2025 tavoitteeseen 70 prosenttiin. Tarkastajat haluavat auttaa lainsäätäjiä ja ohjelmasuunnitteluun ja ohjelmien täytäntöönpanoon osallistuvia viranomaisia ja tuovat esiin eräitä haasteita. Nämä koskevat varojen kohdentamista juuri tähän tavoitteeseen tulevissa EU:n ohjelmissa, alatavoitteiden ja välitavoitteiden määrittelyä sekä digitaalisten taitojen johdonmukaista arviointia koko ajan nopeasti muuttuvassa digitaalisessa ympäristössä.

Taustatiedot

Tämä katsaus ei ole tulosta tarkastuksen tekemisestä, vaan kyseessä on paremminkin analyysi, jossa käydään läpi pääasiassa julkisesti saatavilla olevia tietoja. Katsauksessa ei arvioida komission tällä alalla toteuttamia toimia eikä anneta suosituksia. Tarkastajat selvittävät, kuinka työikäisten (eli 25–64-vuotiaiden) aikuisten digitaaliset perustaidot ovat viime vuosina kehittyneet. Kehitystä tarkastellaan niiden EU:n toimien valossa, joita tällä alalla on toteutettu vuodesta 2010 lähtien ja erityisesti viimeisten viiden vuoden aikana. Eurooppa 2020 -strategia – EU:n pitkän aikavälin korkean tason strategia vuosille 2010–2020 – sisälsi seitsemän lippulaivahanketta, joista yksi oli Euroopan digitaali-strategia. Tästä syystä EU:n tehtävänä on auttaa jäsenvaltioita vastaamaan myös yhteisiin haasteisiin, kuten yhteiskuntien ikääntymiseen, osaamisvajeeseen, teknologisen kehityksen vaatimuksiin ja maailmanlaajuiseen kilpailuun.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsaus 2/2021 *EU:n toimet heikkojen digitaalisten taitojen parantamiseksi* löytyy 23 kielellä sivustolta eca.europa.eu.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin osallistuu EUROSAn yhteistyöhankeryhmään *Workforce 2030 – Challenges and opportunities*, joka käsittelee työvoimaa vuonna 2030 ja siihen liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia. Ryhmässä selvitetään, millaisia maailmanlaajuisia teknologiaan ja väestörakenteeseen liittyviä muutoksia tulevaisuudessa tapahtuu ja miten ne vaikuttavat työvoimaan. Kansalliset tarkastuselimet ovat käynnistäneet joukon samanaikaisia tarkastuksia, ja tämä katsaus tulee muodostamaan osan työryhmän loppuraportista.

Lehdistö – yhteydenotot: Claudia Spiti – claudia.spiti@eca.europa.eu
– matkapuhelin: (+352) 691 553 547